

Ocena przydatności innowacyjnych technik suszenia do utrwalania właściwości funkcjonalnych jagody kamczackiej

Dorota Konopacka

Monika Mieszczakowska-Frać

Dorota Kruczyńska

Jan Piecko

Instytut Ogrodnictwa, Skierniewice

Innowacyjne techniki suszenia

W Instytucie Ogrodnictwa suszymy od trzech dekad, specjalizujemy się w:
suszonych przekąskach z owoców i warzyw do bezpośredniej konsumpcji

Innowacyjne techniki dla szczególnych produktów

Jagoda kamczacka

'Wojtek'

Jagoda kamczacka - *Lonicera caerulea* - wiciokrzew kamczacki

Jagoda kamczacka to roślina długowieczna, łatwa w uprawie, o niskich wymaganiach klimatyczno – agrotechnicznych

Wegetację rozpoczyna bardzo wcześnie; kremowo-żółte kwiaty rozwijają się w kwietniu, są miododajne i lekko pachną.

Również owoce można zbierać najwcześniej ze wszystkich uprawianych roślin owocowych (nawet przed pierwszymi truskawkami).

Owoce:

- wydłużone, fioletowo-granatowe,
- pokryte woskowym nalotem,
- różnicowany kształt
- soczyste, smaczne, kwaśno-słodkie,
- z lekko wyczuwalną goryczką.

Jagoda kamczacka – SUPER OWOC

Wyniki licznych badań potwierdzają, że jagoda kamczacka może być potencjalnie wykorzystywana w medycynie.

Związki fenolowe występujące w tych owocach mają właściwości:

- przeciwzapalne,
- antybakteryjne,
- przeciwwirusowe.

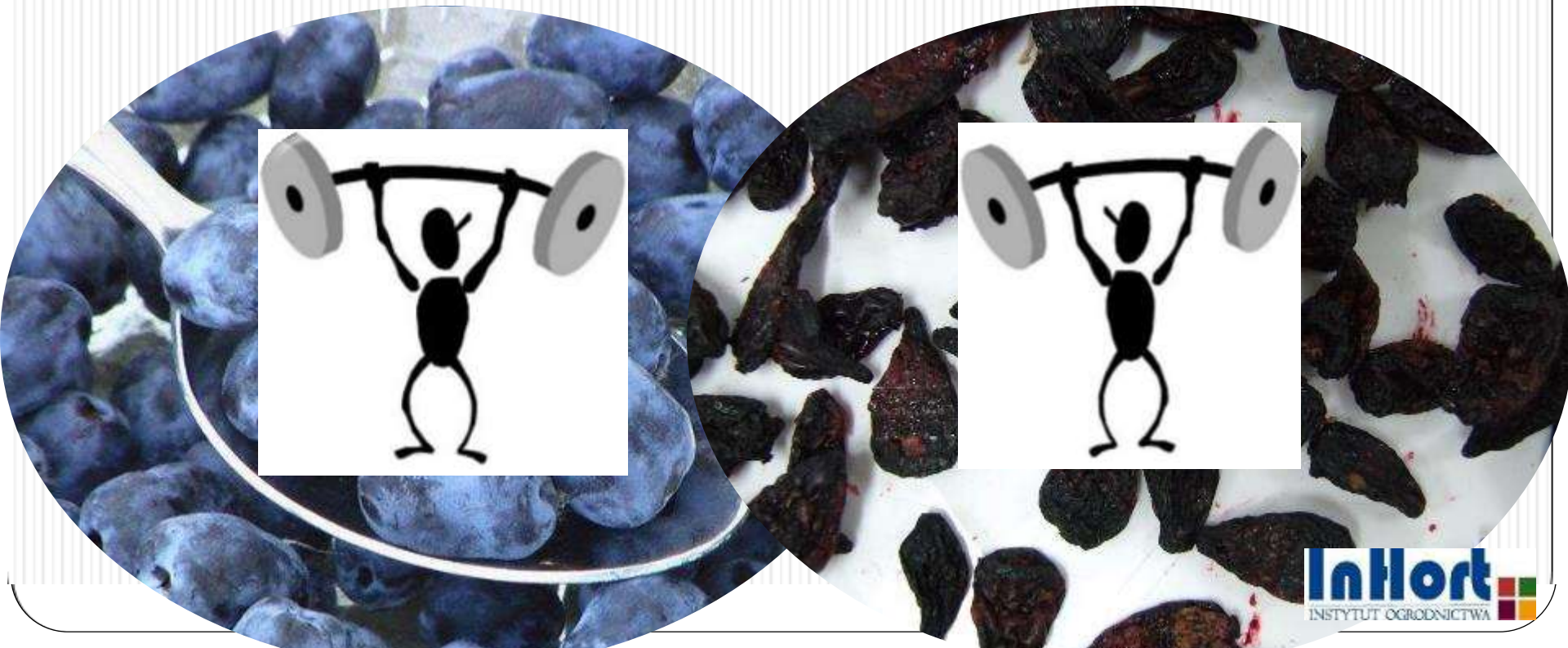
Ponadto konsumpcja owoców może:

- zapobiegać chorobom metabolicznym,
- redukować utlenianie złego cholesterolu LDL,
- obniżać ciśnienia krwi,
- poprawiać jakość widzenia i wiele innych...

CEL PRACY

Określenie przydatności wybranych technik suszenia do wytwarzania suszu z owoców jagody kamczackiej.

Jako kryterium jakości suszu przyjęto zachowanie składników bioaktywnych o właściwości prozdrowotnych.

METODYKA – SUROWIEC - ANALIZY

Owoce pochodziły z Zakładu Doświadczalnego IO w Brzeznej.

Owoce zebrano w stanie dojrzałości handlowej, które do czasu przerobu przechowywano w stanie zamrożonym (-25°C).

Jako miarę przydatności owoców jagody kamczackiej do suszenia przyjęto zmiany parametrów jakościowych:

Barwa- LAB (spektrofotometr Minolta 2600)

Aktywność wody

Zawartość suchej substancji

Zawartość antocyjanów (rozdział HPLC)

Aktywności przeciwutleniająca (ABTS)

METODYKA – SPOSOBY SUSZENIA

(1) Suszenie mikrofalowo-podciśnieniowe

**Czas: 45min, Moc: 500 W (15min) 250 W (15min) 100 W (15min),
Ciśnienie 2,7 kPa,
Masa wsadu 200 g, Jedno powtórzenie=2X200 g**

(3) Suszenie sublimacyjne

**Czas: 55 h, bez podgrzewania półek, ciśnienie 4 kPa,
temp kondensacji -55 °C,**

(3) Suszenie konwekcyjne

Czas: 10 h, temperatura: 70°C Przepływ: 2,6 m/s

Każdą kombinację produkowano w dwóch niezależnych powtórzeniach technologicznych

UZYSKANE PRODUKTY

Susz sublimacyjny

$A_w = 0,36 \pm 0,01$

Susz mikrofalowo-
podciśnieniowy

$A_w = 0,56 \pm 0,10$

Susz konwekcyjny

$A_w = 0,40 \pm 0,01$

'ATUT'

$A_w = 0,35 \pm 0,02$

$A_w = 0,36 \pm 0,07$

$A_w = 0,41 \pm 0,04$

'KARINA'

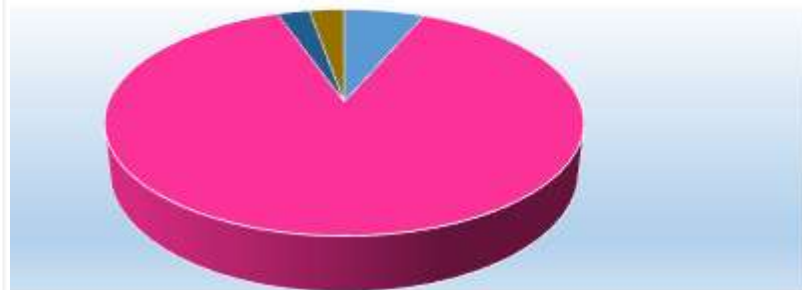
Zmiany barwy

	„ATUT”				„KARINA”			
	L*	a*	b*	ΔE*	L*	a*	b*	ΔE*
SUROWIEC	22,6	20,9	17,5		23,3	11,4	13,6	
Susz mikrofalowo- podciśnieniowy	20,7	9,85	4,55	17,1 a	21,8	7,97	3,98	9,38 a
Susz sublimacyjny	25,9	9,49	5,08	17,2 a	21,8	8,34	3,41	9,78 a
Susz konwekcyjny	20,5	8,62	3,14	19,0 b	18,9	6,03	1,75	12,9 b

$$\Delta E^* = [\Delta L^{*2} + \Delta a^{*2} + \Delta b^{*2}]^{1/2},$$

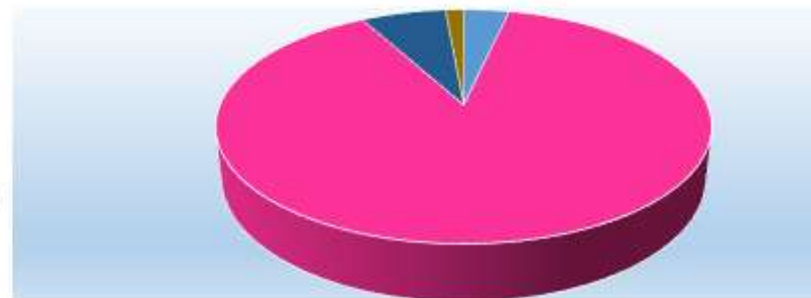
Zawartość antocyjanów

surowiec ATUT

199 mg/100 ś,m.

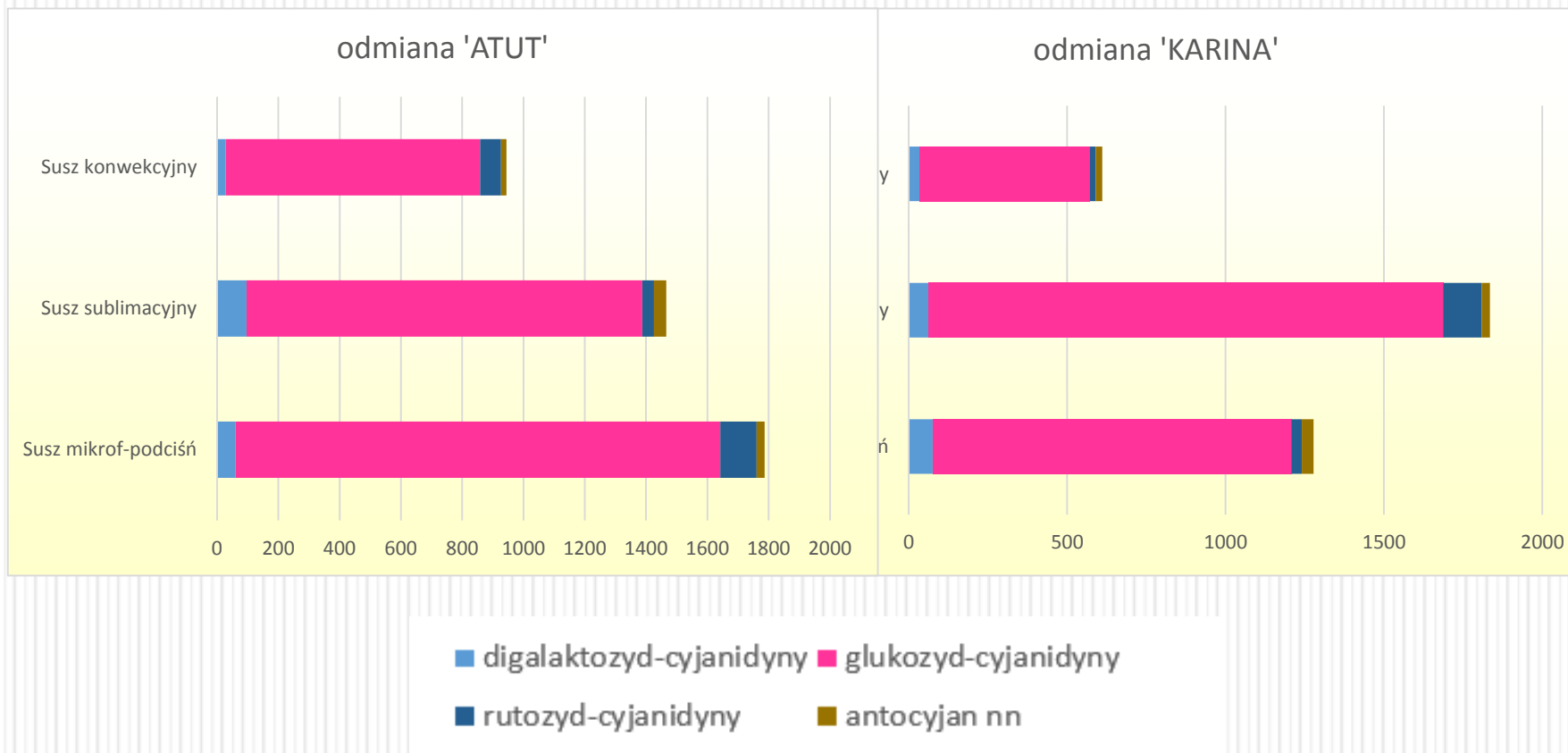
surowiec KARINA

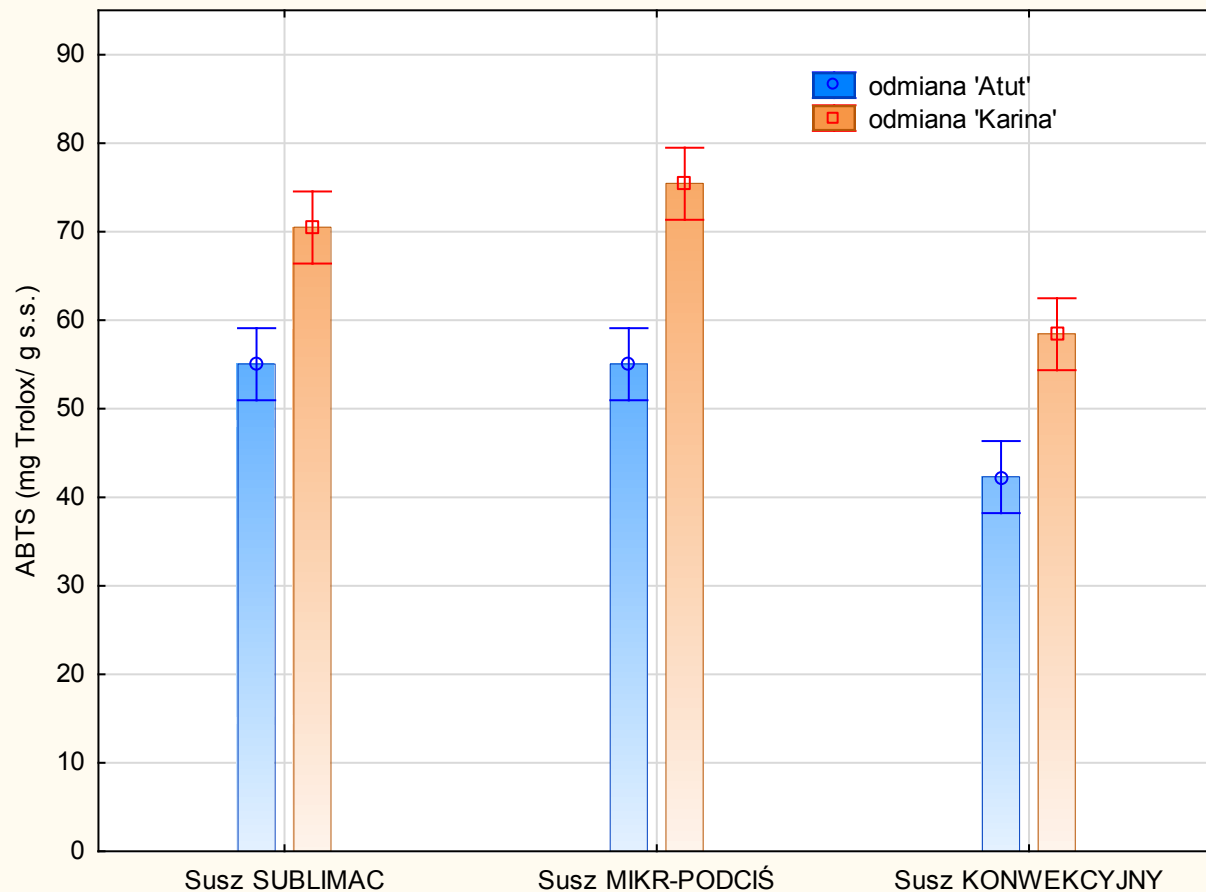
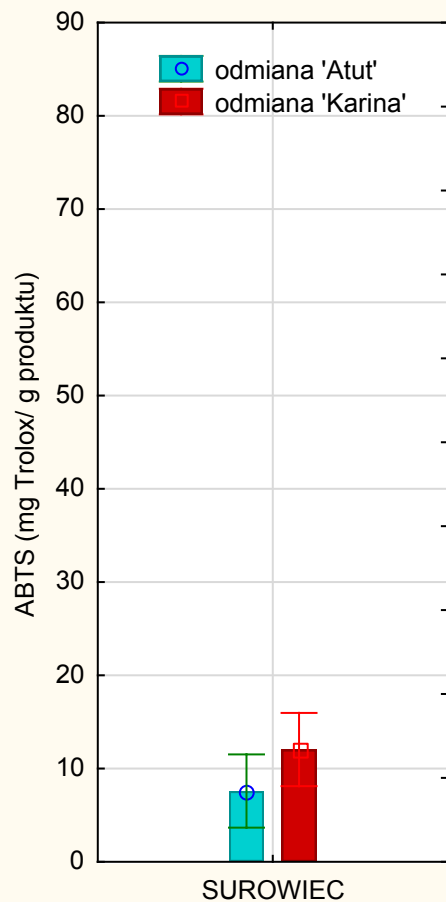
296 mg/100 ś,m.

- glukozyd-cyjanidyny
- digalaktozyd-cyjanidyny
- rutozyd-cyjanidyny
- antocyjan nn

Zachowanie antocyjanów

Potencjał przeciwutleniający

PODSUMOWANIE

Potwierdzono możliwość wykorzystania techniki mikrofalowo – podciśnieniowej do utrwalenia owoców jagody kamczackiej, jednak warunkiem uzyskania suszu o jakości zbliżonej do liofilizatu, a w szczególności zadowalającego poziomie retencji składników bioaktywnych, było suszenie jagód bezpośrednio ze stanu zamrożonego.

Suszenie konwekcyjne powodowało znaczącą degradację barwników antocyjanowych oraz obniżenie aktywności przeciwutleniającej.

PODSUMOWANIE

Pomimo zastosowania innowacyjnych technik, suszenie owoców jagody kamczackiej w całości sprawia problemy technologiczne (bardzo długi czas liofilizacji, wypływ soku przy podgrzewaniu w obniżonym ciśnieniu) i nie wydaje się uzasadniony dla celów praktyczny.

W związku z tym w celu uzyskania suszu o wysokiej jakości należy poszukiwać form utrwalania tego gatunku w formie rozdrobnionej.

**Prezentowane badania zostały wykonane w ramach
Programu Wieloletniego IO (2015-2020),
zadanie 1.4. „Nowe gatunki dla poszerzenia i zróżnicowania
produkcji roślin ogrodniczych, w tym żywności funkcjonalnej”,
finansowanego przez MRiRW.**

Dziękuję za uwagę